Sarvajña-
padyagaḷu

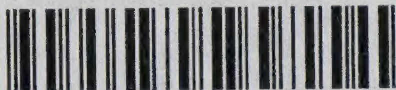
1872

C i
XIV
290

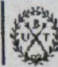
kps. 40

N12<522986611 021

LS

ubTÜBINGEN

G. HIPP
Schreibwarenhandlung
Buchbinderei
UNTERHAUSEN/TEL. 267

Sarvagna Padagu

with notes on

Hindu Medicine.

Native work

Bangalore 72.

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಸರ್ವಜ್ಞ ಪದ್ಯಗಳು.

ಯೆಲ್ಲಂಭಟ್ಟರ ಸೀತಾರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರಿಂದ

ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು,

ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿರುವ ಮೈಸೂರು ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಏಜಂಟ

ವೆಲನಾಡು ಬಿ. ಸುಬ್ಬೈಯ್ಯನವರಿಂದ

ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಮೊದಲನೇ ಛಾಪೆ ಪ್ರತಿ ೧೦೦೦.

ಬೆಂಗಳೂರು

ವೆಸ್ಲಿಯನ್ ಮಿಶ್ಯನ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

೧೮೭೨.

HINDU MEDICINES.

ಹಿಂದು ಔಷಧಗಳು.

ಹುಚ್ಚುನಾಯಿ ಕಚ್ಚಿದ್ದಕ್ಕೆ.

ಉಮ್ಮತ್ತದ ಬೇರು, ಎಕ್ಕೆ ಬೇರು, ಈ ಎರಡು ಕೂಡ ಕಾಲುರೂಪಾಯಿತೂಕ ಅಕ್ಕಚ್ಚಿನಿಂದ ತೇದು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಕೊಡುವದು. ಮತ್ತು ಸ್ವಲ್ಪ ಬಿಸಿಮಾಡಿ, ೭ ದಿನ ಪರಿಯಂತರ ಆ ಘಾಯಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚುವದು. ವಿಷಹರ; ಹಾಲು ಮಜ್ಜಿಗೆ ತುಪ್ಪ ತಿನ್ನಬಾರದು.

ಇಲಿಯ ವಿಷಕ್ಕೆ.

ಅಂಕೋಲೆಯ ಬೇರು ಬಿಸಿನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅರದು ತೆಗದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮತ್ತು ಮೈಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಅದಕ್ಕೆ ಪಥ್ಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಪದ ವಿಷಕ್ಕೆ.

ಬಿಳೇ ಹೂವಿನ ಗರುಡಪಾತಾಳದ ಬೇರು ನಿಂಬೇರಸದಿಂದ ಅರದು ದಿವಸ ದಿವಸಕ್ಕೆ ಕಾಲು ರೂಪಾಯಿಾ ತೂಕ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ಘಾಯಕ್ಕೆ ಸಹ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಹೀಗೆ 3 ದಿವಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಲು ತುಪ್ಪ ಎಣ್ಣೆ ಮಜ್ಜಿಗೆ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು.

ಚೇಳು ವಿಷಕ್ಕೆ.

ಈಶ್ವರಿಯ ಬೇರು, ಉತ್ತರಣೆಯ ಬೇರು, ಈ ಎರಡನ್ನೂ ತಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಅರದು, ಕಾಲುರೂಪಾಯಿ ತೂಕ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮತ್ತು ಘಾಯಕ್ಕೆ ಹಚ್ಚಲು ವಿಷಹರ.

ಕಂಡಡೀ ಹಾವು ವಿಷಕ್ಕೆ.

ಅಂಕೋಲೆ ಬೇರು, ಪಲ್ಲಿ ಬೇರು, ಈ ಎರಡನ್ನು ಬಿಸಿನೀರಿನಿಂದ ಅರದು ಅರ್ಧ ರೂಪಾಯಿ ತೂಕ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಬಿಸಿ ಮಾಡಿ ಘಾಯಕ್ಕೂ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಹೀಗೆ ೭ ದಿನ ಮಾಡಬೇಕು. ಉಪ್ಪು ಹುಳಿ ಎಣ್ಣೆ ತುಪ್ಪ ಹಾಲು ಮಜ್ಜಿಗೆ ಸಹ ತಿನ್ನಬಾರದು.

bi XIV 290. kps. 40

ಸರ್ವಜ್ಞ ಪದ್ಯಗಳು.

ರಾಜನೀತಿ.

ತ್ರಿಪದಿ॥ ನಚ್ಚಿರ್ದಂತರಸಿನ ಇಚ್ಛೆಯಂತಿರುವದದು । ವಚ್ಚೊತ್ತು ತಪ್ಪಿ ನಡೆದರೆ, ಹೊತ್ತೇರಿ । ಕಿಚ್ಚು ಕಾದಂತೆ? ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥೧॥

ಬಲ್ಲವರುಹಾಂಸೆಯು ಕಲ್ಲನ್ನು ಮೆಟ್ಟುವರೆ? ಬಲ್ಲಿದರೊಡನೆ ಶಣಿಸಿ ಮಾತಾಡಿದ । ರಲ್ಲಿಯೆ ಕೇಡು? ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥೨॥

ಅರಸನೋಲಗದೊಳಗೆ ಸರಸವಾಡಲಿಬೇಡ । ಸರಸನಿಂದ್ಯದಲಿರಬೇಡ! ಪ್ರೋರ್ವರ । ಭರವಸಬೇಡ! ಸರ್ವ. ॥೩॥

ಅರಸೊಲಿದು ನಡಸಿದರೆ, ಸಿರಿಯುಕ್ಕು ದೆಶೆಯುಕ್ಕು । ಕರಿ ತುರಗ ಬಲವು ಪಿರಿದಕ್ಕು; ಮುನಿದರೆ। ಕರನಾಶವಕ್ಕು. ॥೪॥

ಹರಿವೀರೆಳೆವಳ್ಳಿ, ತುರಗ, ಬೈತ್ರವು, ಭಂಡಿ । ಅರಸಿನ ಮನವು, ಬೆಲೆವೆಂಣು, ಇವುಯೋಳು। ತಿರುಹುವವರಿಚ್ಛೆ. ॥೫॥

ಜಾತಿವೀರರುಸಾವ ಭೀತಿಗಂಜುಳವರೇ । ಜಾತಸ್ಯಮರಣಂ ಧ್ರುವವೆಂಬುದಿರಲು । ಯಾತಕಂಜುವದು? ಸರ್ವ. ॥೬॥

ಅಡಿಯುಮುಂದಿಡೆ, ಸ್ವರ್ಗವಡಿಯುಹಿಂದಿಡೆ, ನರಕ । ಅಡಿಗಶ್ವಮೇಧಫಲ; ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ। ಮಡಿಯಲೇಬೇಕು. ॥೭॥

ಅನವರತವಗಲದಲೆ, ಜನಪತಿಯುನೋಲೈಸು । ಧನವುಕ್ಕು, ತೇಜಪಿರಿದಕ್ಕು, ವೈರಿಯು । ತನಗೆ ಸಖಸಕ್ಕು ॥೮॥

ಯಂತಪ್ಪನಾದರೂ, ಮಂತ್ರಿಯು ಹಗೆಹೊಲ್ಲಾ । ಯಂತಕ್ಕುಮರಸು ಮುನಿದರೆ, ಯಾಮಂತ್ರಿ । ಅಂತಕನಕ್ಕು. ॥೯॥

ಮಂತ್ರಿಯಾಹಗೆ ನೃಪನ ಕಾಂತಿಯು ಸಮಗೋಷ್ಟಿ । ಮಂತ್ರವಿಲ್ಲದ ನೊಡನಾಟವಿವುತನ್ನ । ಅಂತಕಾಲಕ್ಕೆ. ॥೧೦॥

ಪರನಾರಿಸೋದರನು ವರಶತ್ರುದಲ್ಲಣನು । ಖರಪಾಪ ಭಯಹೊರೆವ ಗುಣಿಯುಹನೃಪಗೆ । ಸ್ಥಿರವಿಹಳುಲಕ್ಷ್ಮಿ. ॥೧೧॥

ಹೊನ್ನು ಮುನ್ನತವಿಲ್ಲ, ಮುನ್ನಣಿಯು ಪಿರಿದಿಲ್ಲ । ಬಿನ್ನಪ ಕೇಳದರಸಿ ನೋಲಗಕಿಂತ । ಸಂನ್ಯಾಸಲೇಸು; ॥೧೨॥

ನುಡಿಯುಪಾಲಿಸಿ ನುಡಿಯೆ ನುಡಿಯುವದು ಜಗವೆಲ್ಲ । ನು ಡಿದರೇ, ಕೆರಳಿ ಕಿಡಿಯುಹ ನೃಪನನ್ನು । ನುಡಿಸುವವರ್ಯಾರು? ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥೧೩॥

ಅಪಮಾನದೂಟಕಿಂದುಪವಾಸವೇಲೇಸು । ನೃಪನೆದ್ದು ಬ ಡಿವ ವೊಡ್ಡೋಲಗಕ್ಕಿಂತ । ತಪವೆಲೇಸೆಂದ; ಸರ್ವ. ॥೧೪॥

ದಾನಪದ್ಧತಿ.

ಅನ್ನವನು ಯಿಕ್ಕುವದು; ನನ್ನಿಯನು ನುಡಿಯುವದು । ತನ್ನಂತೆ ಪರರ ಬಗೆದಡೆ, ಕೈಲಾಸ । ಬಿನ್ನಣವಕ್ಕು. ॥೧೫॥

ಕೊಟ್ಟದ್ದು ತನಗೆ ಬೈಚಿಟ್ಟದ್ದು; ಪರರಿಂಗೆ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಕೆಟ್ಟತೆನಬೇಡ ಅದುಮುಂದೆ । ಕಟ್ಟಹುದು ಬುತ್ತಿ. ॥೧೬॥

ಈವಂಗೆ ದೇವಂಗೆ ಯಾವದಂತರವೈಯ್ಯ? ದೇವನು ಜ ಗದಿ ಕೊಡುವವನೆ, ಕೈಯಾರೆ । ಈವನೆದೇವ. ॥೧೭॥

ಮರಣವೆಂಬುದು ಸತ್ಯ, ಹರನಾಣೆ! ಪುಸಿಯಲ್ಲ; । ತರುಣಿಯರಿಗಿರಿಸೆ, ಪರರುಂಬರದರಿಂದ । ವರದಾನಲೇಸು? ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥೧೮॥

ಸಿರಿಬಂದಕಾಲಕ್ಕೆ ಕರೆದು ದಾನವ ಮಾಡು! ಪರಿಣಾಮ ವಕ್ಕು, ಪದವಕ್ಕು ಸ್ವರ್ಗವು । ನೆರೆಮನೆಯುಕ್ಕು. ॥೧೯॥

ಆಗಬಾ! ಈಗಬಾ! ಹೋಗಿಬಾ! ಅನ್ನದೇ, । ಆಗಲೇಕರೆ ದು ಕೊಡುವವನ ಧರ್ಮ ಹೊಂ । ನಾಗದೆ ಬಿಡದು; ॥೨೦॥

ದಾನಹೀನ ಪದ್ಧತಿ.

ಉಳ್ಳಲ್ಲಿ ಉಣಲಿಲ್ಲ; ವುಳ್ಳಲ್ಲಿ ವುಡಲಿಲ್ಲ । ವುಳ್ಳಲ್ಲಿದಾನ ಕೊ ಡದವನ ವೊಡಿವೆಯು । ಕಳ್ಳಗೆ ನೃಪಗೆ; ಸರ್ವ. ॥೨೧॥

ಉಣ್ಣಿ ಕೆಚ್ಚಲೊಳಿದ್ದು ಉಂಣದದುನೊರೆಹಾಲ; | ಪುಣ್ಯವ ಮಾಡಿ ಉಣಲೊಲ್ಲದವನಿರವು|ಉಣ್ಣಿಗು ಕಷ್ಟ. ||೨೨||

ಇಲ್ಲನೆಂದರೆ, ಬಡವ ಬಲ್ಲಥಾವಿಗೆ ಹೋಹ| ಇಲ್ಲವೆನಲೊಲ್ಲ ಕೊಡದ ಲೊಲ್ಲದ ಪಾಪಿ | ಕೊಲ್ಲದೆ ಕೊಂದ. ||೨೩||

ಕಟ್ಟಿದಂಥಾಯುಧವು ಅಟ್ಟಬಂದಿರಿಯುವದೆ | ಕೊಟ್ಟಹೆನೆಂದು ಕೊಡಲೊಲ್ಲದನವಾತು | ಅಟ್ಟಿ ಯಿರಿದಂತೆ. ||೨೪||

ಆಡದೇಮಾಡುವನು ರೂಢಿಯೊಳಗುತ್ತಮನು | ಆಡಿಮಾಡುವನು ಮಧ್ಯಮನಧಮತಾ | ನಾಡಿಮಾಡದವ; ||೨೫||

ಬೇಡದೇ ಮುನ್ನೀವ ರೂಢಿಯೊಳಗುತ್ತಮನು; | ಬೇಡಿದಡೀವ ಮಧ್ಯಮ; ಯಧಮತಾ | ಬೇಡಿದಡೀಯ; ||೨೬||

ಇಚ್ಛೆಯರಿದಿತ್ತಂಥ ನುಚ್ಚೊಂದು ಮಾಣಿಕವು | ಇಚ್ಛೆಯುತೀರ್ದಬಳಿಕಿತ್ತ ಮಾಣಿಕವು | ನುಚ್ಚಿಗುಕಷ್ಟ; ||೨೭||

ಬೇವುಫಲವಾಗದು ಸೇವಿಸಲಿಕ್ಕ್ಯೋಗ್ಯವೇ | ಗಾವಿಲನಧನವು ಘನವಾಗಬೈಚಿಟ್ಟ| ತಾವಿಲೀಹಾಳು ಸರ್ವಜ್ಞ. ||೨೮||

ವಿಧಿವಾಸಪದ್ಧತಿ.

ಕೇಡುಬಹಕಾಲಕ್ಕೆ ಕೂಡುವವೆಬುದ್ಧಿಗಳು |ನೋಡಗಸಾಲಂಕೆಸುಡುವಾಗ, ರಾವಣ | ನಾಡಕಾದಿರ್ದ; ||೨೯||

ಸೀತೆಸ್ನೈದದು ಭಂಗ; ಸೇತು ಕಟ್ಟಿದಭಂಗ; | ಮಾತಿನ ಭಂಗ ರಾಮಂಗೆ; ರಾವಣಗೆ| ಯಾತರಭಂಗ ಸರ್ವಜ್ಞ. ||೩೦||

ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥದೊಳಿರಲು, ಬಲ್ಲಿದರ ಮರೆಹೊಗಲು | ಕಲ್ಲುಮಾಳಿಗೆಯೊಳಗಿರಲು ವಿಧಿಬಂದು | ಕೊಲ್ಲುವದುಸತ್ಯ. ||೩೧||

ಕುಲಪದ್ಧತಿ.

ಜಾತಿಹೀನರಮನೆಯ ಜೋತಿ ತಾಹೀನವೇ | ಜಾತಿವಿಜಾತಿಯುನಬೇಡ ದೇವನೊಲಿ | ದಾತನೇಜಾತ ಸರ್ವಜ್ಞ. ||೩೨||

ಹೊಲಿಯ ಮಾದಿಗರುಂಡು ತೊಗಲಿಟ್ಟ ತೊಗಲೊಳಗೆ। ಕುಲಜರೆಂಬರಿಗೆ ವುಣಲಾಯಿತು; ಹೊಲಿಯನ । ಕುಲವಾವುದಯ್ಯ? ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥ ೩೩ ॥

ಧಾತುಯೇಳವು ಕಲಿತು ಭೂತ ಪಂಚಕವಾಗಿ । ವ್ರೋತು ದೇಹವನು ಧರಿಸಿರ್ದ ಮನುಜಗೆ । ಜಾತಿ ಯೆತ್ತಣದು? ॥ ೩೪ ॥

ನಡೆಯೊದೊಂದೇ ಭೂಮಿ; ಕುಡಿಯುದೊಂದೇ ನೀರು । ಸುಡುವಗ್ನಿಯೊಂದೆ ಇರುತಿರೆ; ಕುಲಗೋತ್ರ । ನಡುವೆ ಯೆತ್ತಣದು? ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥ ೩೫ ॥

ಹಸಿವು ತೃಷೆನಿದ್ರೆಗಳು ವಿಷಯಮೈಥುನಬಯಕೆ। ಪಶು ಪಕ್ಷಿ ನರಗೆ ಸಮವಿರಲು, ಕುಲವೆಂಬ । ಘಸಣೆ ಯೆತ್ತಣದು? ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥ ೩೬ ॥

ಎಲುತೊಗಲು ನರಮಾಂಸ ಬಲಿದಚರ್ಮದ ಹೊದಿಕೆ । ಹೊಲೆರಕ್ತ ಶುಕ್ಲದಿಂದಾದ ದೇಹಕ್ಕೆ । ಕುಲವಾವುದಯ್ಯ? ॥ ೩೭ ॥

ಅವಯವಗಳೆಲ್ಲರಿಗೆ ಸಮನಾಗಿಯಿರುತಿರಲು । ಭವಿಭಕ್ತ ಶ್ವಪಚ ಶೂದ್ರರುಯೆಂತೆಂಬ । ಕವನ ಯೆತ್ತಣದು? ॥ ೩೮ ॥

ಹೊಲಸ ಮಾಂಸದ ಹುತ್ತ, ಎಲುವಿನ ಹಂದರವು, । ಹೊಲಹದ ತನುವಿನೊಳಗಿರ್ದು ಮದರಲ್ಲಿ । ಕುಲವನರಸುವರು? ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥ ೩೯ ॥

ಎಲುವಿನೀಕಾಯಕ್ಕೆ ಸಲೆಚರ್ಮವನು ಹೊದಿಸಿ । ಮಲಮೂತ್ರ ಕ್ರಿಮಿಗಳೊಳಗಿರ್ದ ದೇಹಕ್ಕೆ । ಕುಲವಾವುದಯ್ಯ? ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥ ೪೦ ॥

ಒಂದು ಆವಿಗೆಯು ಭಾಂಡೊಂದೊಂದು ಭೋಗವನು । ಅಂದದಿ ಸಂದುಪಡದು ಹಂಚಾದಂತೆ, । ಬಿಂದುವಿನ ದೇಹ? ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥ ೪೧ ॥

ಕುಲಗೆಟ್ಟವರಚಿಂತೆ ಯೊಳಗಿರ್ಪರಂತಲ್ಲ; । ಕುಲಗೆಟ್ಟು ಶಿವನ ಮರೆಹೊಕ್ಕ ಋಷಿಗಳು । ಕುಲವಾದರಯ್ಯ. ॥ ೪೨ ॥

ಗುರುಪದ್ಧತಿ.

ಒಳ್ಳೆಗುರುಡರು ಕೂಡಿ ಹಳ್ಳವನುಬಿದ್ದಂತೆ । ಒಳ್ಳೆಗುರುವಿನ ಉಪದೇಶವಿಲ್ಲದಿರೆ । ಯೆಲ್ಲಿಯದು ಮುಕ್ತಿ? ಸರ್ವ. ॥೪೩॥

ಶ್ವಾನ ತೆಂಗಿನರುಚಿಯು ತಾನೇನುಬಲ್ಲದು । ಹೀನಮನದವಗೆ ಉಪದೇಶವಮಾಡಿದರೆ । ಹಾನಿತಪ್ಪುವದೆ? ಸರ್ವ. ॥೪೪॥

ಸುರತರವುಮರನಲ್ಲ; ಸುರಭಿಯೊಂದಾವಲ್ಲ । ಪರುಷ ಪಾಷಾಣದೊಳಗಲ್ಲ ಗುರುರಾಯ। ನರರೊಳಗಲ್ಲ; ಸರ್ವ. ॥೪೫॥

ಮಂಡೆಬೋಳಾದಡಂ, ದಂಡಕೋಲ್ವಿಡಿದಡಂ । ಹೆಂಡತಿಯಬಿಟ್ಟು ನಡೆದಡೇನಾಯ್ತು? ಗುರು । ಕಂಡಲ್ಲದಿಲ್ಲ; ಸ. ॥೪೬॥

ತಾಪದಲಿಸಂಸಾರ ಕೂಪದಲಿಬಿದ್ದವರ । ಕೂಪದಿಂಪಾರುಮಾಡುವ ಗುರುಕರುಣ । ಸೋಪಾನ, ಕಂಡ್ಯಾ! ಸರ್ವ. ॥೪೭॥

ಹೊಲಬನರಿಯದ ಗುರುವು, ತಿಳಿಯಲರಿಯದಶಿಷ್ಯ । ನೆಲೆಯನಾರಯ್ಯದುಪದೇಶವಂಧಕನು । ಕೊಳನು ಹೊಕ್ಕಂತೆ; ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥೪೮॥

ಭಕ್ತಿಯಿಲ್ಲದ ಶಿಷ್ಯ ಗೊತ್ತಿಕೊಟ್ಟುಪದೇಶ । ಬತ್ತಿದಕೆರೆಯ ಬೈಲಲ್ಲಿ ರಾಜಾನ್ನ । ಬಿತ್ತಿ ಬೆಳೆದಂತೆ. ॥೪೯॥

ದೈವಪದ್ಧತಿ.

ಒಬ್ಬನಲ್ಲದೆ ಜಗಕೆ ಇಬ್ಬರುಂಟೆ? ಮತ್ತೆ । ಒಬ್ಬ ಸರ್ವಜ್ಞ ಕರ್ತನು ಜಗಕೆಲ್ಲ । ಒಬ್ಬನೇದೇವ, ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥೫೦॥

ಭ್ರಷ್ಟದೈವಕೆಬಾಯ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲಿ ಫಲವಿಲ್ಲ । ಸೃಷ್ಟಿಗೀಶ್ವರನಭಜಿಸಿದರೆ, ಮುಂದಕ್ಕೆ । ಇಷ್ಟಾರ್ಥವೀವ. ॥೫೦॥

ಭಕ್ತಿಪದ್ಧತಿ.

ಯಣಿಸುತಿರ್ಪುದು ಬೆರಳು; ಗುಣಿಸುತಿರ್ಪುದು ಜಿಂಹ್ವೆ । ಮನಹೋಗಿ ಹಲವ ನೆಣಿಸಿದರೆ, ಹಾಳೂರ । ಶುನಕನಂತಕ್ಕು, ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥೫೧॥

ವೊಸೆದೆಂಟು ದಿಕ್ಕಿನಲಿ ಮಿಸುನಿ ಗಿಣಿಲುಗಿಂಡಿ | ಹುಸಿದು ಮಾಡುವನ ಪೂಜೆತಾ ಭೋಗಾರ | ಪಸರವಿಟ್ಟಂತೆ. ||೫೩||

ಬಟ್ಟೆಯಾಕಲ್ಲಿಂಗೆ ವೊಟ್ಟ ಪತ್ರಿಯನಿಟ್ಟು | ಕಟ್ಟದಲಿಂಗ ವಡಿಯಾಗಿ ಶರಣೆಂಬ | ಭ್ರಷ್ಟನ್ನು ನೋಡು. ೫೪

ಆದಿದೈವನನುತಾ ಭೇದಿಸಲರಿಯದಲೇ | ಹಾದಿಯಾಕಲ್ಲಿ ಗೆಡೆಮಾಡಿ ನಮಿಸುವ | ಮಾದಿಗರ ನೋಡು. ||೫೫||

ಇಂದುವಿನೊಳುರಿಯುಂಟೆ? ಸಿಂಧುವಿನೊಳರಬುಂಟೆ | ಸಂದವೀರನೊಳು ಭಯವುಂಟೆ? ಭಕ್ತಗೆ | ಸಂದೇಹವುಂಟೆ? ಸರ್ವಜ್ಞ. ||೫೬||

ಕಟ್ಟಲೂ ಬಿಡಲು ಶಿವ ಬಟ್ಟಲವಕದ್ದನೇ | ಕಟ್ಟಲೂಬೇಡ! ಬಿಡಬೇಡ! ಕಣ್ಮನವ | ಕಟ್ಟದರೆ, ಸಾಕು. ||೫೭||

ಕೊಲುವಕೈಯೊಳು ಪೂಜೆ; ಮೆಲುವಬಾಯೊಳು ಮಂತ್ರ | ಸಲೆಪಾಪವೆರದ ಮನದೊಳು ಪೂಜಿಪನು | ಹೊಲೆಯಗೂಕಷ್ಟ? ಸರ್ವಜ್ಞ. ||೫೮||

ಸತಿಯರಾದಡದೇನು? ಸುತರಾಗಿಫಲವೇನು | ಶತಕೋಟಿಧನವ ಘಳಸೇನು? ಭಕ್ತಿಯ | ಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲದನಕ. ||೫೯||

ಜ್ಞಾನಪದ್ಧತಿ.

ಜ್ಞಾನವುಳ್ಳವರೊಡಲು ಭಾನುಮಂಡಲದಂತೆ | ಜ್ಞಾನಿಲ್ಲದವರ ಬರೆಯೊಡಲು ಅಗಸರ | ಬಾನಿಯಂತಕ್ಕು; ಸರ್ವ. ||೬೦||

ಬಲ್ಲನೆಂಬುವ ಮಾತು ಎಲ್ಲವು ಹುಸಿಕಾಣೊ | ಬಲ್ಲರೆ, ಬಲ್ಲೆನೆನಬೇಡ; ಸುಮ್ಮನಿರ | ಬಲ್ಲವನೆಬಲ್ಲ; ಸರ್ವ. ||೬೧||

ಸತ್ತು ಹೋದರೆ, ನಿನಗದೆತ್ತಣದು ಮೋಕ್ಷವೈ | ಸತ್ತು ಹೋಗದಲೆ ಜೀವವಿರಲು, ಮೋಕ್ಷದ| ಗೊತ್ತು ತಿಳಿಯೆಂದ? ಸರ್ವಜ್ಞ. ||೬೨||

ಜೊಳ್ಳು ಮನುಜರು ತಾವು ಸುಳ್ಳು ಸಂಸಾರದೊಳು |

ಮುಳ್ಳಿಡಿದು ಮಾಯೆಯುಂಬವಳ ಬಲೆಯೊಳು | ಹೊಳ್ಳ್ಯಾಡು
ತಿಹರು; ಸರ್ವಜ್ಞ. ||೧೩||

ಎಣ್ಣೆ ಬೆಣ್ಣೆಯು ರುಣವು, ಅನ್ನವಸ್ತ್ರದ ರುಣವು | ಹೊ
ನ್ನೆಂಣಿನ ರುಣವು ತೀರಿದಾಕ್ಷಣದಿ | ಮಣ್ಣು ಪಾಲೆಂದ. ||೧೪||

ಸತ್ಯ ಸದ್ಗುಣತೀರ್ಥ; ಉತ್ತಮರ ನಡೆತೀರ್ಥ | ಸತ್ಯರ
ಸಂಗವದು ತೀರ್ಥ; ಹರಿವನೀ | ರೆತ್ತಣ ತೀರ್ಥ. ||೧೫||

ಆನೆನೀರಾಟದಲಿ ಮೀನಕಂಡಂಜುವದೆ? | ಹೀನ ಮಾನವ
ರ ಬಿರುನುಡಿಗೆ ಸತ್ಯದ | ಜ್ಞಾನಿಯುಂಜುವನೆ? ಸರ್ವ. ||೧೬||

ಆನೆತಾತುಡುಗಾಗೆ, ಜ್ಞಾನಿಮೂರ್ಖನು ಮಾಗೆ | ಭೂನಾ
ಥ ಜಾರನಾದರೆ, ಮಾಣಿಪುದು | ಮಾನವರಿಗಳವೆ. ||೧೭||

ಆನೆಗಂಜಿಕೆಯಾಕೆ? ಶ್ವಾನಗೆ ಸೊಬಗ್ಯಾಕೆ? | ದಾನಿಗೆ ದೀ
ನಗುಣವ್ಯಾಕೆ? ಜ್ಞಾನಿಗೆ | ಹೀನತನವ್ಯಾಕೆ? ಸರ್ವ. ||೧೮||

ಕಾಶಿಕಚ್ಚುಟವ್ಯಾಕೆ? ಆಸುರದ ಜಡಿಯಾಕೆ? | ಕೇಶವನು
ಕಿತ್ತುಕೊಳಲ್ಯಾಕೆ? ತ್ರೈಮತದ | ಆಶೆಬಿಡದನಕ. ||೧೯||

ಅಟ್ಟಡಿಗೆಯು ರುಚಿಯು ಹುಟ್ಟುತಾಬಲ್ಲದೇ? | ಶ್ರೇಷ್ಠರು
ಯೆಂದು ಯೆನಬೇಡ, ಅರುವಿನ | ಬಟ್ಟೆಬೇರೆಂದ. ||೨೦||

ಯುಂಜಲು ಹೊಲೆಯಲ್ಲ; ಸಂಜೆಗತ್ತಲೆಯಲ್ಲ | ಅಂಜಿಕೆ
ಯಿಲ್ಲ; ಸೊಕ್ಕಿಲ್ಲ; ಜ್ಞಾನೆಂಬ | ಅಂಜನವಿರಲು. ||೨೧||

ಜಾತಿಜಾತಿಗವೈರ; ನೀತಿಮೂರ್ಖಗವೈರ | ಪಾತಕವೈರ
ಸುಜನರಿಗರಿದವಗೆ | ಯಾತರವೈರ? ಸರ್ವಜ್ಞ. ||೨೨||

ಬಂಧನವಮಾಡಿದರೂ, ಸಂದಜ್ಞಾನಿಯೆಲೇಸು | ಹೊಂದಿ
ಸಾಸಿರವ ಕೊಡುತಿರಲು ಕರ್ಮಿಯು | ದಂದುಗವೆಬೇಡ, ||೨೩||

ನೀರಬೊಬ್ಬುಳಿನೆಚ್ಚಿ ಸಾರಿಕೆಡದಿರು; ಮರುಳೆ | ಸಾರ
ಗುಣಿಯಾಗು; ಸರ್ವರೊಳು ನಿಜತಿಳಿದು | ಕಾರಣಿಕನಾಗು;
ಸರ್ವಜ್ಞ. ||೨೪||

ಯೋಗ್ಯಾಯೋಗ್ಯ ಪದ್ಧತಿ.

ಎಲ್ಲರಾಸೆಯುಬಿಟ್ಟ ಡಿಲ್ಲಿಯೇ ಕೈಲಾಸ । ಯೆಲ್ಲವಬಯಿಸಿ
ಭ್ರಮಿಸಿದೊಡೆ, ನರಕತಾ । ನಿಲ್ಲಿಯೇ ನೋಡು. ॥೭೫॥

ಸತ್ಯರು ಹುಸಿದೊಡೆ, ವೃತ್ತಿ ಹರಿದಡೆ ಶರಧಿ । ಉತ್ತಮರು
ತಪ್ಪಿನಡೆದರೆ, ಲೋಕವಿ । ನ್ನೆತ್ತ ಬದುಕುವದು? ಸರ್ವ. ॥೭೬॥

ಅರಿಯದವರೊಡನಾಡಿ ಸರಿರಾಜ್ಯವಾಳುವದು । ಅರಿಕೆ
ಯುಳ್ಳವರೊಡನಾಗಿ ಯಾವಾಗ । ಶೆರೆಯಿಹುದೆ ಲೇಸು; ॥೭೭॥

ತ್ರಿಕರಣರಶುದ್ಧರೊಳು ಪ್ರಕೃತಿವಿರಹಿತರೊಳು । ಮು
ಕುತಿಗೆಳಿಸುವ ಜನರೊಳಗೆ ಯಾವಾಗು । ಸುಖತನವೆ ಲೇಸು;
ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥೭೮॥

ಬರೆಕಂಡುಕರೆಯುದನ ಬರೆಕೊಳ್ಳರೆನ್ನದನ । ಸರಸಸಜ್ಜ
ನಿಕೆ ಯಿಲ್ಲದನಗೆಳೆತನ । ಬೆರಸಲೇಬೇಡ, ಸರ್ವ. ॥೭೯॥

ಒಳ್ಳಿದರವೊಡನಿರ್ದ ಕಳ್ಳವೊಳ್ಳಿದನಕ್ಕು । ವೊಳ್ಳಿದಕಳ್ಳ
ನೊಡನಾಡೆ, ಯುವಶುದ್ಧ । ಕಳ್ಳನೇಯುಕ್ಕು; ಸರ್ವ. ॥೮೦॥

ಮಾತು ಬಲ್ಲಂಣತಾ ಸೋತುಹೋಹದುಲೇಸು । ಮಾತಿಗೆ
ಮಾತು ಮಥಿಸಲ್ಕೆ; ವಿಧಿಬಂದು । ಆತುಕೊಂಡಿಹುದು; ॥೮೧॥

ಮಾನಹೀನರಸಂಗ ಯೇನುಕೊಟ್ಟರು ಬೇಡ, । ಮಾನ
ವುಳ್ಳವರಸಂಗತಾ ಸಕ್ಕರೆ । ಜೇನುಸವಿದಂತೆ; ಸರ್ವ ॥೮೨॥

ಬಲ್ಲವರ ಒಡನಾಟ ಬೆಲ್ಲಸನುಮೆದ್ದಂತೆ । ಅಲ್ಲದಹುದೆಂ
ಬ ಜ್ಞಾನಿಯೊಡನಾಟ । ಕಲ್ಲುಹಾದಂತೆ; ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥೮೩॥

ಸಜ್ಜನರಸಂಗವು ಹೆಜ್ಜೇನುಸವಿದಂತೆ । ದುರ್ಜನರಕೂಡ
ವೊಡನಾಟ ಬಚ್ಚಲದ । ರೊಚ್ಚೆನಂತಿಹುದು; ಸರ್ವ. ॥೮೪॥

ಸಜ್ಜನನುಸತ್ತರೆ ನಿರ್ಜರರುಮರುಗುವರು । ದುರ್ಜನ
ನು ಸತ್ತುಹೋದರೆತನ್ನ ಮೈ । ಖಜ್ಜಿಹೋದಂತೆ; ॥೮೫॥

ಒಳ್ಳೆನಿಲ್ಲದವೂರು ಕಳ್ಳನೊಡನಾಟವೂ । ಸುಳ್ಳನಮಾತು
ಇವುಮೂರು ಕೆಸರೊಳಗೆ । ಮುಳ್ಳುತುಳದಂತೆ; ॥೮೬॥

ತಪ್ಪುಸಾಧಿಸುವನಲ್ಲಿಪ್ಪವನೆ ಕಡುಹೆಡ್ಡ । ಸರ್ಪನಹೆಡೆ
ಯ ನೆರಳಲ್ಲಿಸೇರಿದಾ । ಕಪ್ಪೆಯಂತಕ್ಕು; ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥೮೭॥

ಉದ್ದುರುಟುಮಾತಾಡೆ ಇದ್ದದನುಹೋಗಾಡೆ । ವೃದ್ಧಮ
ರತುದಿಯುಯೇರಿ ಕೈಬಿಟ್ಟುತಾ । ಬಿದ್ದು ಸತ್ತಂತೆ; ॥೮೮॥

ಸ್ತ್ರೀ ಪದ್ಧತಿ.

ಆಕೆಯನುಕಂಡು ಮನೆಯಾಕೆಯನು ಮರೆದರೆ । ಹಾಕಿ
ದವುಂಕಿ ಹರಿದಂತೆ, ಮನೆಯೊಳಿ । ದ್ದಾಕೆತಾಕೆಡಗು; ॥೮೯॥

ಕೊಂಕುಗುರುಳಿನರಂಭೆ; ಕಂಕಣವು ಕಟಿಸೂತ್ರ । ಪಂ
ಕಜಾಗಂಧಿಯನಬೇಡ; ತಾನೊಲಿದ । ಮಂಕುಮಾಣಿಕವು;
ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥೯೦॥

ಸತ್ತವರಬಾಯೊಳಗೆ ಬತ್ತಿನೀರೆರೆದಂತೆ । ಚಿತ್ತವಿಲ್ಲದವಳ
ವೊಡನಾಟ ಶುನಿಹೆಣವ । ಹತ್ತಿತಿಂದಂತೆ; ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥೯೧॥

ದಾಸಿಯನುಹೋಗವಗೆ ಲೇಸಾಗದೈಮುಂದೆ । ಹೇಸಿತೊ
ಲಗುವಳು ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ; ಆಯುಷ್ಯ । ನಾಶವಾಗುವದು;
ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥೯೨॥

ಜಾರತ್ವವೆಂಬುದದು ಕ್ಷೀರಸಕ್ಕರೆಯಂತೆ । ಊರಲ್ಲಿ ವೊ
ಬ್ಬರರಿತರೇ ಬೇವಿನ । ಸಾರದಂತಕ್ಕು, ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥೯೩॥

ಪುರುಷಕಂಡರೆ, ಕೊಲ್ವ, ಅರಸುದಂಡವಕೊಂಬ । ನರ
ಸುರರುಯೆಲ್ಲ ಮುನಿಸಕ್ಕು; ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ । ನರಕಪರಸತಿಯು,
ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥೯೪॥

ನಾರಿಪರವುಪಕಾರಿ ನಾರಿಸ್ವರ್ಗಕೆದಾರಿ । ನಾರಿಸಕಲರಿಗೆ
ಹಿತಕಾರಿ; ಮುನಿದರೇ । ನಾರಿಯೇಮಾರಿ; ಸರ್ವಜ್ಞ. ॥೯೫॥

ಕೊಟ್ಟಾತಬರಡಾದ; ಬಿಟ್ಟಾತಹಯನಾದ । ಕೊಟ್ಟವಳ
ಪಡವೆನೆನುವಾತ ತಾಮೊದಲೆ । ಬಟ್ಟಬಯಲಾದ; ॥೯೬॥

ಹಲ್ಲಮೇಲಿನಕೆಂಪು, ಕಲ್ಲಮೇಲಿನ ಹಂಸೆ | ಮಲ್ಲಿಗೆಯರ
ಳತನಿಗುಂಪು, ಹೊಸಮೋಹ | ನಿಲ್ಲವು; ನೋಡು. ||೯೭||

ನೀತಿಪದ್ಧತಿ.

ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಹೊನ್ನನ್ನು ಹಣ್ಣಾದ ಮರಗಳನು | ಕಣ್ಣಿಲಿ
ಕಂಡು ಮನದಲ್ಲಿ ಬಯಸದಿಹ | ಅಣ್ಣಗಳ್ಯಾರು? ||೯೮||

ಭಂಡು ಹೆಂಡತಿಯಾಗಿ, ತುಂಡೊಬ್ಬ ಸೊಸೆಯಾಗಿ | ಕಂ
ಡಲ್ಲಿ ತಿರಗೋ ಮಗನಾದರೆ, ಮನೆಗೆತಾ | ದಂಡತಪ್ಪದು;
ಸರ್ವಜ್ಞ. ||೯೯||

ಕಣ್ಣುಮನ ನಾಲಿಗೆಯು ತನ್ನದೆಂದೆನಬೇಡ | ಅನ್ಯರು
ಕೊಂದರೆನಬೇಡ! ಇವುಮೂರು| ತನ್ನ ಕೊಲ್ಲುವವು. ||೧೦೦||

ಹಂಗಿನರಮನೆಗಿಂತ ಇಂಗಡದಗುಡಿಲೇಸು | ಭಂಗಪ
ಟ್ಟುಂಬ ಬಿಸಿಯಂನಕಿಂತಲು | ತಂಗಳವಲೇಸು! ||೧೦೧||

ಸಾಲವನು ತರುವಾಗ, ಹಾಲು ಬೋನುಂಡಂತೆ | ಸಾಲಿ
ಗನು ಬಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಕುಂಡಿಗೆ | ಚೇಳು ಕಡಿದಂತೆ;
ಸರ್ವಜ್ಞ. ||೧೦೨||

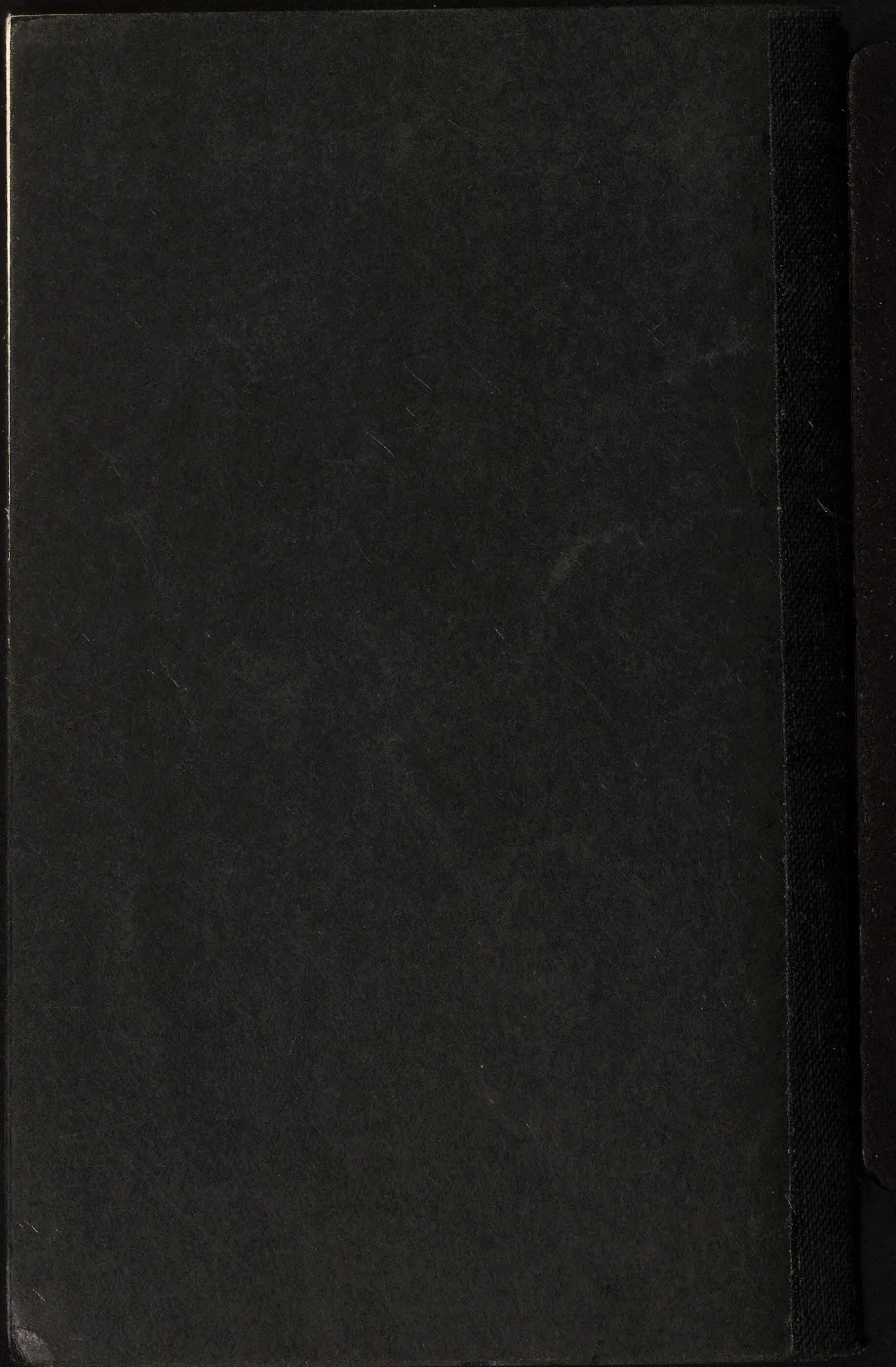
ಬಲ್ಲಿದನು ನುಡಿದರೆ, ಬೆಲ್ಲವನು ಮೆದ್ದಂತೆ | ಇಲ್ಲದ ಬಡ
ವ ನುಡಿದರೇ, ಬಾಯಿಂದ | ಜೊಲ್ಲು ಬಿದ್ದಂತೆ. ||೧೦೩||

ಕಂಡದ್ದನಾಡೆ, ಭೂಮಂಡಲವು ಮುನಿವುದು | ಕೊಂಡಾ
ಡು ತಿಚೆ ನುಡಿದರೇ, ಜಗವೆಲ್ಲ | ಮುಂಡಾಡುತಿಹುದು;
ಸರ್ವಜ್ಞ. ||೧೦೪||

ಮೇಲರಿಯುದಧಿಕದೊಳು ಕಾಳಗವ ತೊಡಕಿದರೆ |
ಬಾಳುವೆಗೆಟ್ಟು ಬಡವಕ್ಕು ಬೆಸಲಾದ | ಚೇಳನಂತಕ್ಕು;
ಸರ್ವಜ್ಞ. ||೧೦೫||

ಅಂತು ಪದ್ಧತಿಗಳು ೧೧ಕ್ಕೆ—ಪದ್ಯಗಳು ೧೦೫ಕ್ಕಂ ಮಂಗಳಂ.

2,60

ಶ್ರೀರಸ್ತು.

ಸರ್ವಜ್ಞ ಪದ್ಯಗಳು.

ಯೆಲ್ಲಂಭಟ್ಟರ ಸೀತಾರಾಮ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳವರಿಂದ

ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ,

ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿರುವ ಮೈಸೂರು ಬುಕ್ ಡಿಪೋ ಏಜಂಟ

ವೆಲನಾಡು ಬಿ. ಸುಬ್ಬೈಯ್ಯನವರಿಂದ

ಪಬ್ಲಿಷ್ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

ಮೊದಲನೇ ಛಾಪೆ ಪ್ರತಿ ೧೦೦೦.

ಬೆಂಗಳೂರು

ವೆಸ್ಲಿಯನ್ ಮಿಶ್ಯನ್ ಪ್ರಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಛಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು.

೧೮೭೦.

1872.

